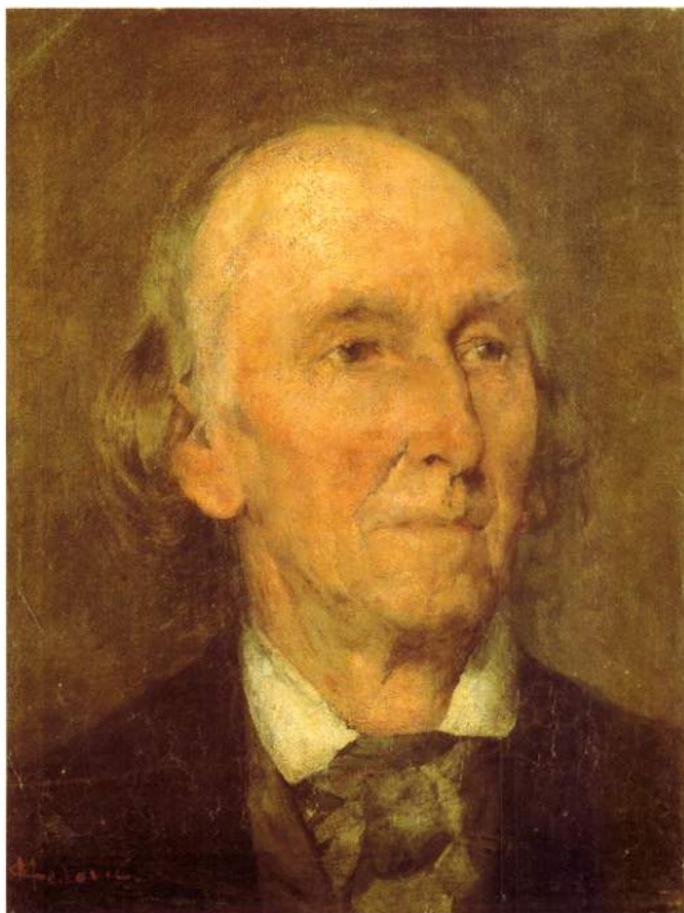




C. MEDOVIĆ, *Bakanal*. Zagreb, Moderna galerija

u Zagrebu (*Splitski sabor, Dolazak Hrvata, Zaruke kralja Zvonimira, Krunjenje Ladislava Napuljskoga*). Na tim reprezentativnim slikama o njegovim lik. sposobnostima najviše govore detalji. Suprotno tome, na religijskim slikama znao je krajnjom jednostavnošću naslikati izražajne likove svetaca (*Sv. Franjo, Sv. Jerolim*). Od žanr-prizora zapažene su njegove brojne *Pompejanke*, a poslije 1898. slika portrete, od kojih su neki

C. MEDOVIĆ, *Portret starca*. Zagreb, Moderna galerija



izvanredne vrsnoće (*Portret starice, Taština*). Do 1907. narudžbama vlade vezan je uz Zagreb; izlaže s hrv. umjetnicima (Pešta, Kopenhagen, Pariz, Prag, Beograd, Sofija, Zagreb, Split). U međuvremenu je sagradio kuću u Kuni (1898) i ljetnikovac uz more u Crkvicama (1901) i otada veći dio godine boravi na Pelješcu slikajući u pleneru (*Groblje u Kuni, Brižine, Pejzaž iz Postupa, Krovovi u snijegu, Ulica sa svodom, Pejzaž sa žitom, Mjesečina*). God. 1907. napušta Zagreb, živi u osami na Pelješcu i neu-morno radi; počinje slikati mrtve prirode (*Sardelice, Ribe i rakovi*), marine (*Lebić, Bonaca*) i pelješke krajolike, a paletu obogaćuje rumenilom vrije-sa, žutilom brniste i bogatom skalom modrine mora. Napustivši bilježenje detalja s početka stoljeća, oko 1905. gustim impastom i impulzivnim udarcima bilježi dojmove iz prirode (*Val, Pejzaž*), opredijelivši se oko 1907. za novu tehničku maniru sitno crtkanoga poentilizma. U tzv. ranome pelješkome razdoblju (1908–12) slika krajolike većih dimenzija (*Poslije proljetne kiše, Rascvala brnistra, Pelješko-korčulanski kanal*), a poentilizam je grafički discipliniran (*Vrijes*), da bi u tzv. kasnome pelješkome razdoblju (1914–18) na manjim impresionističkim platnima udarci postali rastočene partikule boja (*Vrijes, Vrijes u polju, Pelješki pejzaž*).

Boravak u Beču (1912–14) ne donosi bitnih promjena u njegovu stvaralaštvu; 1913. priređuje u Beču samostalnu izložbu, a 1914. izlaže u Opatiji. Zatečen ratom vraća se u Kunu, slika portrete, mrtve prirode i poneku oltarnu sliku (Vrboska, Slano), no nadalje slika slikovite predjele Pelješca. Premda u njegovu golemu opusu ponekada ima kolebanja u kvaliteti, M. je, uz Bukovca, najmarkantnija ličnost u prvome naraštaju slikara hrvatske moderne. Bavio se povijesnom i religioznom tematikom, slikao mrtve prirode i portrete, no prvi je uočio vrijednost primorskoga krajolika te ga njegovao kao samostalnu slikarsku vrstu i njime otvorio put modernom hrv. pejzažnom slikarstvu.

LIT.: I. Kršnjavi, *Pogled na razvoj hrvatske umjetnosti u moje doba*, HK, 1905. — Isti, *Prilog povijesti savremene hrvatske umjetnosti*, Narodne novine, 1913, 159. — N. Subotić, *Celestin Medović*, HR, 1925, 7. — M. Peić, *Celestin Medović*, u knjizi: *Hrvatski umjetnici*, Zagreb 1968. — V. Kružić-Uchytel, *Celestin Medović — život i djelo*, Zagreb 1978. V. K. U.

MEDULIĆ, društvo lik. umjetnika osn. 1908. u Splitu pod nazivom Društvo hrvatskih umjetnika »Medulić«. Zaslugom slikara E. Vidovića, organizirana je te godine u Splitu Prva dalmatinska umjetnička izložba na kojoj je društvo osnovano. Krajem 1909. Medulić priređuje u Ljubljani (u Jakopičevu paviljonu) Drugu umjetničku izložbu na kojoj sudjeluje dvadeset umjetnika iz Dalmacije. Ideologom društva postaje I. Meštrović, a program je težio oslobođenju hrv. umjetnosti od stranoga kult. i polit.